پرحسرت و بی‌آرزو

خبر خودکشی رضا که سال‌ها پیش میهمان برنامه «ماه‌عسل» بود، قلب‌های زیادی را به درد آورد

محبوبه عظیم‌زاده
m.azimzadeh@shahraranews.ir

روایت روز

از آن شبی که رضا با رفیقش نشستند روی صندلی‌های برنامه پرمخاطب «ماه عسل» و روبه‌روی احسان علیخانی، حالا حدود ۵سال می‌گذرد، ۵سالی که شاید برای خیلی‌ها یک عدد معمولی باشد و فقط رد مختصری از گذر یک زندگی معمولی در خاطرشان به‌جا گذاشته باشد، برای رضا اما نه؛ برای رضا و رفیقش و رضاهای دیگر، برای همه کودکان و نوجوانانی که خیلی زود رخت بزرگ‌سالی به تن می‌کنند، گرز آهنین به دست می‌گیرند و می‌روند وسط میدان و می‌شوند مرد روزهای سخت و نان‌آور خانه. حالا بعد از ۵سال، رضا دوباره سوژه اول رسانه‌ها و پست‌ها و خبرهای شبکه‌های اجتماعی شده است. این مرتبه نه به‌دلیل شرایطی که دارد تا بیاید بنشیند روبه‌روی دوربین و از سختی‌های زندگی‌اش بگوید که خیلی زود با آن‌ها روبه‌رو شده است. این مرتبه خبر خودکشی اوست که دست به دست می‌شود، خبر پایان دادن به زندگی‌اش، آن هم درست در آستانه جوانی و بدو ۱۸سالگی. صفحه اینستاگرام خانه ایرانی لب خط، از سازمان‌های مردم‌نهاد که حامی کودکان کار است، با انتشار تصویری از او این خبر را منتشر کرد و نوشت: «مانده‌ایم... مانده‌ایم در حجم این سیاهی که به هیچ تلاشی شسته نمی‌شود. حاشیه‌ای که فرزندانش در غربت، مادر از دست می‌دهند و مادرانی که فرزند و مایی که هر دو را...».

وقت نداشتم به آرزوهایم فکر کنم

رضا سوژه خوبی بود. دوربین روی دست‌های او هم زوم می‌کرد. ادبیات جالبش که با لحن لوطی‌منشانه‌اش آمیخته می‌شد، شخصیت جذاب‌تری از او می‌ساخت. همان ۵سال پیش هم جزو یکی از برنامه‌های پرمخاطب ماه عسل شد. وقتی کنار رفیقش نشست و از این گفت که ۱۳سال دارد و ۳سال است که کار می‌کند. می‌گفت پرس‌کاری می‌کند و ماهی ۳۵۰ تا ۴۰۰هزار تومان درآمد دارد. درآمدی که می‌گفت تمام و کمال به مادرش می‌دهد و هر ماه فقط ۵ هزار تومانش را برای خودش برمی‌دارد. ۵ هزار تومانی که معلوم نبود قرار بوده است با آن کدام یک از آرزوهایش را برآورده کند. واقعا آرزویی داشت یا نه؟ وقتی احسان علیخانی از او پرسید آرزویت چیست، خیلی صریح و ساده گفت: «من آرزویی ندارم. چون وقت نکردم بهش فکر کنم. چون صبح تا شب سر کار بودم و اصلا نتونستم بهش فکر کنم.» اما چند ثانیه که گذشت رگه‌هایی از آرزویش نمایان شد. آرزویی که با شرایطی که داشت، بازهم فراتر بود از خانه و خودرو و پول و دم‌ودستگاه‌های آن چنانی. رضا گفت: «آرزو داشتم قدرت داشتم به بقیه کمک می‌کردم.»

رضا و رضاهای دیگر

خبر خودکشی رضای ۱۸ ساله که با همان شکل و شمایل ۱۳ ساله‌اش در ذهنمان جا خوش کرده بود، قلب‌های زیادی را به درد آورد و واکنش‌های زیادی را به‌دنبال داشت. واکنش‌هایی که خیلی از آن‌ها ابراز ناراحتی بود از این تصمیم اشتباه رضا. کاربری نوشت: «چقدر ناراحتم از این موضوع. دارم به این فکر می‌کنم که چقدر به بن‌بست خورده بود و چقدر ته خط بود و چقدر حالش خراب بود که این تصمیم اشتباه رو گرفت.» برخی واکنش‌های دیگر اما سمت‌وسوهای دیگری را نشانه می‌گرفتند. عده‌ای از کاربران از این گفتند که امثال رضا زیادند و شرایط بد اقتصادی و مالی این روزها کمر خانواده‌های زیادی را زیر فشار فقر خم کرده است: «آه و افسوس از اینکه در کشور ثروتمند ما چه دسته گل‌هایی به‌علت فقر از دست رفتند.» کاربر دیگری هم گفته بود: «هرازگاهی خبر خودکشی کودک و نوجوانی رو می‌شنویم و ۲روز بعد فراموش می‌شن تا یه نفر دیگه از راه برسه. هر کدوم به یه نحو. دنبال هر کدومشون رو اما بگیری، می‌رسی به یه چیز که اونم فقره.»

فقط برای جذب مخاطب؟

در میان انبوه واکنش‌ها، کاربران زیادی هم انتقاد کرده بودند به تلویزیون و خود احسان علیخانی، اینکه چرا کودکی با شرایط رضا باید در یک بازه زمانی میهمان برنامه پرمخاطبی مثل «ماه عسل» بشود، مقابل چشم همه از سختی‌های زندگی‌اش بگوید و بعد به دست فراموشی سپرده شود تا خبر خودکشی‌اش برسد. کاربری نوشته بود: «فقط سوژه پیدا کردین برای جذاب ترشدن برنامه تون. تهش چی شد؟» و دیگری از این گفته بود که: «فقط از این بچه‌ها پله می‌سازن برای معروف‌شدن. چرا بعدش کسی به فکر این نبود که کمی اوضاع زندگی‌شون رو سهل‌تر کنه؟» فرد دیگری از این گفت که: «چرا همون موقع براش کاری نکردن؟ فقط آوردنش توی تلویزیون بیننده جذب کنن؟» در این میان بودند افراد دیگری که از بعد مخالف به ماجرا نگاه می‌کردند. کاربری نوشته بود: «علیخانی و ماه عسل در حد توان همیشه برای مهمونا تلاش کردن تا حال خوبی از ماه عسل براشون به یادگار بمونه. اتفاقی که الان هم سعی می‌کنه با برنامه عصر جدید رخ بده. اما خب بعضی وقتا شرایط اون جوری که باید پیش نمی‌ره!» و شخص دیگری از این گفته بود که رضا و خانواده‌اش از محلی که زندگی می‌کردند رفتند و خانه جدیدی هم برایش اجاره کرده بودند. این اتفاق حالا علاوه بر رضا، احسان علیخانی و «ماه عسل» را هم دوباره بر سر زبان‌ها انداخته و این انتظار ایجاد شده که علیخانی حتی اگر شده است باید با یک متن اینستاگرامی به نوعی به این داستان وارد شود. اتفاقی که تا لحظه نگارش این متن هنوز رخ نداده است.

طرح: رضا جنگی | شهرآرا

Tweets

محمدرضا شهبازی | روزنامه‌نگار
@mimre_shahbazi

می‌گن این کشتی کره‌ای رو گرفتن تا کره جنوبی پولای بلوکه‌شده رو بده. نمی‌دونم این‌جوریه یا نه، ولی اگه این‌جوری باشه دمشون گرم. زبان این دنیای وحشی همینه... همین‌جوری باید باهاشون حرف زد.

بهزاد اقبال‌خواه | عضو هیئت‌مدیره شرکت ملی پست
@eghbalkhah

گویا کشتی کره‌ای باید خسارت واردشده به محیط زیست را بپردازد. برای این کار باید یک کانال مالی پیدا کنند. شاید و حتما می‌شود از همان کانال بدهی‌شان را به ما بپردازند، فکر هرکس بوده، دمش گرم.

ابراهیم علیزاده | سردبیر تجارت‌نیوز
@ebializade

دیروز وزیر صنعت، بورس را عامل بعضی گرانی‌ها معرفی کرد. امروز رئیس جمهور از سیاه‌نمایی و عملیات روانی تخریبی علیه بورس گله کرده است!

سارا حسینی‌زاده | خبرنگار
@sarahosseinizad

اگر فوری چاره‌ای اندیشیده نشود، سرمایه‌های مردم در بورس و بازارهای مالی عازم ارزهای مجازی و دنیای کریپتو و بیت‌کوین خواهد شد. آن وقت دیگر نه درآمد مالیات خریدوفروش سهام برای دولت مانده است و نه سرمایه و رونقی برای بورس.

علی رجبی | فعال توئیتری
@Ali_Rajabi

۲خبر مرتبط:
بعد از ماه‌ها مبارزه ایران با کرونا، تعداد کشته‌های دیروز دورقمی شد.
سعید نمکی وزیر بهداشت: اولین ابتلای کرونای انگلیسی در ایران کشف شد.

علیرضا وهاب‌زاده | خبرنگار
@vahabzadeh_ali

با پنهان‌کاری سه‌ماهه انگلیس درباره شیوع ویروس جهش‌یافته کرونا در این کشور و پیشگیری‌نکردن و نداشتن واکنش سریع برای مقابله با انتشار این ویروس، سرانجام کرونای انگلیسی به ایران هم رسید.

جدول شماره: ۳۱۱۴

طراح: محمدرضا علیزاده

فیلمی از حسین قناعت		بلوری شدن غذا		روش سخن و استدلال ماه سرد		ورم پدربزرگ حوله		شانه یاد روستا		هم‌معنی سنگ آسیا حشره سمج		بخیل سبزی خوردنی		شایعه سبزه‌زار کلام درویش		چرخ خودرو		حیوان عاشق عسل	
جوانمرد ورق زدن				دلالی جواب های								میمون کوچک دم دار عضو گوارشی									
علامت مفعولی سرفوتبالی				موش آزمایشگاهی انسان		مادر فلزات				گل زیبای مظهر طول عمر		زن جادوگر خطای تنیس		بنیان علم						روزنامه بریتانیایی	
		خودروی امریکایی لقب اروپایی						جلد								قلعه دیدنی بم خورشید					
لحظه طنین صدا		مایه آهنگ واحدوزن		کشور ۷۲ملت														ورزشی برفی		صوت تنبیه رنج روحی یا جسمی	
ناشناس بزرگ																					
بیخ ریواس																					

کارگردان هور در آتش: بهروز شعیبی
عشوه‌گر لقب شاه مقول: غمزه
نام پسرانه قطب منفی باتری: مینوس
از انواع تالاسمی انگل سیب: لامیا
بچه یز کبوتر صحرایی: کاکلی
تیم فوتبال اسکاتلندی آدرس: سنت
غذای قالب نمایندگی: نان
حرف تحسین زادگاه پله: ها
پاییز طمع: خزان
ترکیب رنگ حالت‌دهنده مو: طلایی
نیمه‌دیوانه زیلوبافی: لیلی
ثغر سرکه پهودی آزاده: حرا
چوانبرد: جوانمرد
نان اذری چوی خون: چلو
ایهام: دوپهلو
پالمیرا حواری خائن: یهودا
هارمونی گودال: آهنگ
توپاوه ضمیر انگلیسی: او
موی چشم باز پدامک: مژه
اندر سرچشمه: مه
سرمای شدید سرمه فولادی اغبار: زمهریر
بدی کشور ارسطو: یونان
دوصدگفته چون ان نیست: بسیار
رنگ مو جوبیار: مشکی
پاسخ جدول ۳۱۱۳
نظرها و انتقادهای خود را درباره مطالب روزنامه با ما در میان بگذارید.
تلفن ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵
پیامک ۳۰۰۰۷۲۸۹

جان پدر کجاستی

انتشار قطعه «سووشون» همایون شجریان با استقبال ایرانی‌ها و افغانستانی‌ها روبه‌رو شد

محمدناصر حق‌خواه
Mn.haghkhah@shahraranews.ir

«خدا رو شکر که هنوز تو رو داریم» این یک نمونه از ده‌ها هزار نظری بود که پای پست آخر همایون شجریان گذاشته شده بود. پستی که در آن شاید برای اولین‌بار همایون یک قطعه کامل هفت‌دقیقه‌ای را همراه با ویدئوموشنی جذاب در بستر اینستاگرام منتشر کرده بود و آن را به دل‌های سوگواری که عزیز خود را از دست داده‌اند، تقدیم کرده بود. پیامد همکاری همایون شجریان و تهمورس پورناظری، با شعری از پوریا سوری رنگ‌وبوی خاصی گرفته بود. جان‌مایه این قطعه سوزناک شاید تأکید روی عبارت «جان پدر کجاستی؟» است، عبارتی که پدر یکی از جان‌باختگان حادثه تروریستی دانشگاه کابل به فرزندش فرستاده بود و برای مدت‌ها به هشتگی در فضای توئیتر و اینستاگرام افغانستان و ایران تبدیل شده بود و حالا همایون آن را با سوزی عمیق اجرا می‌کند. سوزی که بی‌شک تحت‌تأثیر ازدست‌دادن پدرش، استاد محمدرضا شجریان، بود که نام هنری سیاوش را برای مدت‌ها به‌جای نام اصلی خود به کار می‌برد و انتخاب نام «سووشون» برای این قطعه، این گمان را تقویت می‌کند. «سووشون» آیین کهن در سوگ ازدست‌دادن سیاوش است که سال‌ها در ایران رونق داشته است و هنوز هم در بعضی مناطق کشور گرامی داشته می‌شود. در کنار این ۲بهانه، یعنی حادثه تروریستی کابل و ازدست‌دادن استاد شجریان، مرگ‌های پرشمار ماه‌های گذشته به‌دلیل گسترش کرونا هم تأثیر زیادی در ایجاد هم‌حسی با این موسیقی داشته است. با گشتی پیرامون نظرهای مردمی درباره این آهنگ به نکات جالبی می‌رسیم، از حضور پرشمار کاربران افغانستانی که به‌شدت با این قطعه همدل شده‌اند و از همایون شجریان تشکر کرده‌اند، مانند کاربری افغانستانی که نوشته بود: «ما هم‌وطنیم، گرچه مرزها جدایمان کرده باشند.» کاربران ایرانی هم به این نکته اشاره کرده‌اند و از نزدیکی خود با مردم افغانستان و سهیم‌بودن در این غم مشترک نوشته‌اند، مانند کاربری که گفته است: «هم دردی فاخر شما با برادران مظلوم افغانستانی افتخاری برای همه ماست. مرسی از انسانیت و بزرگواریتون آقای شجریان». عده‌ای هم با اشاره به درگذشت استاد شجریان و این قطعه سوزناک که نام پدر در آن بارها تکرار می‌شود، همایون را میراث و یادگار سیاوش موسیقی ایران خوانده‌اند. کاربری نوشته است: «الحق که آقازاده شمایی. این صفت برازنده شماست همایون جان». اما نکته دیگری که باعث واکنش مثبت خیلی از کاربران شده، استفاده از هم‌نوایان ایرانی در این قطعه است. سحر محمدی و دنیا کمالی در این قطعه همایون شجریان را در بخش آوای سوگ همراهی می‌کنند. پیش از این انتشار چند قطعه از همکاری همایون‌شجریان با بعضی هم‌نوایان خارجی این انتقاد را به‌همراه داشت که چرا همایون شجریان از هم‌وطنان خود استفاده نمی‌کند. حال‌وروز این روزهای مردم دنیا به دلیل گسترش ویروس کرونا و پیامد آن، مردم فارسی‌زبان خاورمیانه چندان خوب نیست. مرهم این حال بد شاید همراهی یک هنرمند مطرح و خواندن برای دل پردرد مخاطبان است، کاری که همایون شجریان به بهترین شکل انجام می‌دهد. شاید بد نباشد به خط اول این یادداشت برگردیم و بگوییم خدا را شکر که هنوز هنرمندی مثل همایون شجریان را داریم.

سودوکو شماره ۵

۲	۱			۵	۴	۸		۳
۵	۹	۴	۸		۳	۷	۲	۶
۸			۷	۹	۲	۱	۴	۵
۳	۸		۴	۲				۷
۶				۳	۸	۴	۱	۲
۱	۴	۲	۵		۷			۸
۷	۵			۴			۸	
۹	۲	۳	۱		۵	۶		۴
۴		۸	۲		۹	۳	۵	

پاسخ شماره ۵

۳	۹	۵	۷	۲	۸	۹	۴	۱
۹	۲	۴	۶	۱	۳	۸	۷	۵
۸	۷	۱	۵	۴	۹	۲	۶	۳
۴	۳	۲	۱	۸	۷	۶	۵	۹
۵	۱	۹	۲	۳	۶	۴	۸	۷
۶	۸	۷	۴	۹	۵	۳	۱	۲
۷	۴	۶	۹	۵	۲	۱	۳	۸
۱	۹	۳	۸	۷	۴	۵	۲	۶
۲	۵	۸	۳	۶	۱	۷	۹	۴

با هم بشنویم سووشون
خواننده: همایون شجریان
آهنگ‌ساز: تهمورس پورناظری
ترانه سرا: پوریا سوری

